

Juryrapport
Kees Holierhoek
Scenarioprijs 2021

Er is een overeenkomst tussen scenarioschrijvers en jurers. In beide gevallen draait alles om het maken van keuzes. Vrijwel iedere scenarist is bekend met dat ene plagerige zinnetje: 'Kill your darlings'. Soms moet je een briljante vondst opofferen ten gunste van het grote geheel. Ook de jury van de Kees Holierhoek Scenarioprijs moest talloze lievelingen uitzwaaien. Dat zegt veel over het hoge niveau van de scenario's uit de jaren 2019 en 2020. Hoe maak je dan een keuze? Aanvankelijk door heel veel te kijken. Series, en ook korte films. Dat laatste met oog op de Stimuleringsprijs die wij mogen uitreiken. Ieder jurylid maakte een 'long list', die we daarna inhoudelijk bespraken. Van de producties waar wij allemaal enthousiast over waren, vroegen wij de scripts op. Die hebben we gelezen, vergeleken met het eindresultaat en soms weer herlezen. Ook al waren sommige series nog zo sterk geacteerd of fraai gedraaid, omdat het hier gaat om een scenarioprijs baseerden wij onze keuzes vooral op de tekst. Na veel praten kwamen we uit bij de winnaars van de Kees Holierhoek Scenarioprijs en de Stimuleringsprijs. In dat laatste geval werd het kiezen ons iets gemakkelijker gemaakt: wij mogen namelijk een eervolle vermelding bekendmaken. Om daarmee te beginnen:

Filmmakers worden altijd gewaarschuwd voor de beruchte drie b's: gebruik nooit Baby's, Boten of Beesten. Met name dieren zijn lastig te regisseren. Maar als je geïnspireerd raakt, heb je soms geen boodschap aan voorzichtigheid. Dan laat je in de eerste scène van het scenario gewoon een herdershond opduiken in een drukke stationshal. 'Oren en staart laag, de vacht lang en smerig'. De hoofdpersoon, een weerbarstige puber, herkent veel van zichzelf in het koppige dier. Het scenario vertelt overtuigend, met veel rake details en kleine handelingen, hoe langzaam een band ontstaat tussen deze twee eenlingen. Zonder in clichés te vervallen, op een rauwe en oorspronkelijke manier. Naast de beeldrijke beschrijvingen zijn ook de dialogen veelzeggend in hun eenvoud, vrijwel iedere zin bevat subtekst. Dankzij de uitstekende regie komen deze kwaliteiten ook in beeld prachtig tot hun recht. Het loont om te kiezen voor uitdagende uitgangspunten.

De **eervolle vermelding** gaat naar **TEEF**, naar een verhaal van Laurens Jans, Herman van den Bosch en Randy Oost, scenario: Randy Oost

Tijdens het schrijfproces van alle uitverkoren werken werd vast veel gewanhoopt, gekibbeld en gepiekerd. De wil om te presteren doet iets met je. In het scenario dat wij willen belonen met de Stimuleringsprijs wordt dat gevoel op een herkenbare manier geschetst. Best opmerkelijk, want dat betekent dat de jury zich kan herkennen in een pornoster... het beroep van de hoofdpersoon. Ook al klinkt het gegeven als een flauwe mop, 'pornoster krijgt erectiestoornis', het scenario van deze film is opvallend subtiel. In deze komische karakterstudie voelen we hoe ontredderd de hoofdpersoon raakt als hij aan de vooravond van zijn internationale doorbraak niet meer kan presteren. Er is ontkenning, de frustraties lopen hoog op en er begint een heilloze jacht naar een snelle oplossing. Het is zeldzaam dat je zo meeleeft met een hoofdpersoon die zulke domme dingen doet. Dit komt mede doordat zijn binnenwereld zichtbaar wordt gemaakt doormiddel van goedgekozen beeldmetaforen. Niets werkt. De

robotstofzuiger komt vast te zitten tussen kast en muur. In the middle of nowhere raakt de accu van zijn auto leeg. En ook een waterbed kan kapot. Het verhaal verrast, maar dit scenario is vooral ijzersterk door de precieze toon: ironisch, zonder het drama te relativieren. De humor versterkt juist de tragiek. Het schrijven van een geslaagde tragikomedie is zoiets als een mammoettanker parkeren in een jachthaventje. Dat is hier gelukt.

De **stimuleringsprijs** gaat naar **Dajo Leunge**
voor **DONNIE MOUNTAIN**

Voor de Kees Holierhoek Scenarioprijs zijn drie zeer uiteenlopende producties genomineerd. Graag lichten wij, in alfabetische volgorde, toe waarom wij juist kozen voor deze series:

MOCRO MAFFIA seizoen 2
scenario:
Achmed Akkabi, Ashar Medina en Oscar van Woensel.

In de periode dat de jury de scenario's voor MOCRO MAFFIA seizoen 2 las, leken de scènes van de voorpagina's te zijn geplukt. Dat maakt de serie soms erg confronterend, maar ook relevant. Het tweede seizoen weet net als het eerste de tijdsgeschiedenis goed te vangen, maar legt meer focus op de hoofdpersonages. Dat deze rauwe serie bij Videoland kon uitgroeien tot een fenomeen, toont andermaal aan dat streamingdiensten een verrijking zijn van het drama-aanbod. Maar naast lof klinken er ook kritische geluiden. Geeft een serie over criminelen met een migratieachtergrond niet een onevenwichtig beeld van de multiculturele maatschappij? Er is inderdaad behoefte aan andere verhalen over Marokkaanse - en in dit geval ook Caribische - Nederlanders. Maar hoewel in de serie het extreme niet wordt geschuwd, is er in MOCRO MAFFIA wel ruimte voor context. De schrijvers nemen ons mee achter voordeuren waar veel andere makers voorbij lopen. We zien hoeveel druk de misdaad legt op families. Hoe een moedeloze moslimvader zijn zoon ziet afglijden in het criminele circuit. Hoe de jongens komen tot hun verkeerde keuzes. Een divers perspectief vraagt om personages die in de eerste plaats mens zijn, en waarvan de culturele achtergrond niet gelijk staat aan hun persoonlijkheid. De karakters in MOCRO MAFFIA worden neergezet in al hun complexiteit. Wie

RUDY'S GROTE KERSTSHOW
scenario:
Luuk van Bemmelen en Martijn Hillenius

de scripts leest, ziet bovendien dat het harde geweld genuanceerd en vaak suggestief wordt benaderd. Natuurlijk zit de serie vol met strakke actiescènes, maar het laat ook de angst en onwennigheid zien van de criminelen, met hun trillende handen om een pistool. Opvallend is de moord op één van de blikvangers uit de serie, het personage Muis. Een groot moment en toch vindt het vrij terloops plaats. In het scenario staat sec: 'Op de achtergrond worden Muis en Haak door hun achterhoofd geschoten'. En zo is het gedraaid, met afstand. Een fascinerende keuze. Nog één ding: de dialogen. Die zijn ritmisch, doorspekt met straattaal die nu eens niet geforceerd aandoet, en je kunt ze al bijna horen als je ze leest. MOCRO MAFFIA heeft veel meer te bieden dan bloed en kogels.

In 1999 won Tamara Bos deze prijs met het scenario voor **DAG JUF, TOT MORGEN**. Behalve één enkele nominatie is er sindsdien nooit meer een jeugd- of familieserie bekroond. En dat is vreemd, want het Nederlandse jeugd-drama is al jaren van hoge kwaliteit. **RUDY'S GROTE KERSTSHOW** is daar een puntgaaf voorbeeld van. In twintig korte, maar goedgevulde delen, wordt het verhaal verteld van een kindster die door zijn eigen familie wordt geëxploiteerd. Als hij wordt ontvoerd door een onhandig gezin dat dringend geld nodig heeft voor de operatie van de dochter des huizes, ontdekt hij een leven buiten de spotlights. Dit uitgangspunt levert een even komische als ontroerende als spannende serie op. Ambacht gaat daarbij hand in hand met inhoud. De serie snijdt van alles aan: verschillen in welvaart worden naast elkaar gezet. We zien ouders zwichten voor de lokroep van de commercie. Maar de focus ligt op de twee kinderen. De één is een ster, maar ook de ander staat door haar auto-immuunziekte in het centrum van de aandacht. Hoe gaan deze kinderen om met hun geïsoleerde positie? Een origineel en relevant uitgangspunt, invoelbaar uitgewerkt. **RUDY'S GROTE KERSTSHOW** is bovenal een serie waarvoor gezinnen zich op lekker op bank nestelen om er geen seconde van te missen. 'Het stroomt!' zei één van de juryleden over de scenario's. In de scripts staan ook de heerlijk ironische liedteksten van Rudy, zoals de hit 'Kerst is olé'. De humor zit de oprechte

ontroering nooit in de weg. Een diepe buiging voor de geraffineerde spanningsopbouw, met aan het eind van iedere aflevering een goed geplaatste cliffhanger. Familiedrama van deze kwaliteit, kun je prima bingen.

TREURTEEVEE
seizoen 2
scenario
Jan-Paul Buijs,
Ellen Parren
en Peter van
Rooijen

Nederland kent een rijke traditie aan realistisch drama, maar **TREURTEEVEE** bewijst dat je maatschappijkritische en persoonlijke onderwerpen ook uitstekend kunt behandelen op een metaforische manier. In vier delen van ongeveer een half uur, komen op volstrekt originele wijze thema's voorbij als onze omgang met de vooruitgang, het uitbuiten van talent, liefdesverdriet en doodsangst. De eerste reeks van **TREURTEEVEE** was sketchmatig, maar in dit seizoen heeft elke aflevering een centrale verhaallijn. Deze aanpak zorgt voor een grotere focus op de thema's. Wat de afzonderlijke afleveringen met elkaar verbindt is het unieke universum waarin ze zich afspelen: de stad Yolandia, gelegen aan de rivier Vivian, in de provincie Monique, in het land Mirjam op de planeet Simone in het zonnestelsel Laura. Absurd? Zeker, maar wie de scripts leest ziet dat de dramaturgie fijnmaziger is dan je aanvankelijk denkt. Absurdisme lijkt misschien grenzeloos, maar de makers gaan zorgvuldig om met deze vrijheid. In dat opzicht vallen ook de gestileerde dialogen op: soms beknopt, dan weer talig, maar altijd intelligent opgebouwd. Een serie met zo'n specifieke toon, vraag ook om specifieke kijkers. Helaas, de NPO heeft deze enclave van eigenzinnigheid geschrapt. Er komt geen derde seizoen en dat is te betreuren. Wij hopen dat er ruimte blijft voor deze - en andere- eigenzinnige makers.

En nu onze keuze. Een serie die de gehele jury verraste. Een serie die niet alleen zéér vakkundig geschreven is, maar waarin je ook de hartenklop voelt van de schrijvers. Een serie die alles heeft. Spanning. Drama. Humor. Alles perfect in balans. Kerst valt vroeg dit jaar.

De **winnaar** van de Kees Holierhoek
Scenarioprijs 2021 is: **RUDY'S GROTE KERSTSHOW**

Jury:
Clayde Menso (voorzitter),
Boris Paval Conen,
Simone van den Ende,
Nazmiye Oral,
Marc Veerkamp

AUTEURS
BONDS

Mogelijk
gemaakt door
lira fonds

AUTEURS
PRIJZEN